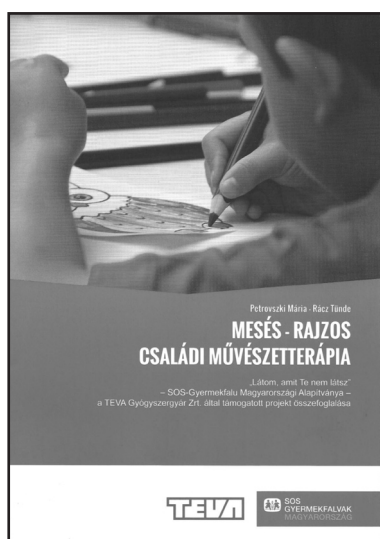

Mesés – rajzos családi művészetterápia

Petrovszki Mária és Rácz Tünde rendkívül izgalmas projekt-összefoglalója csupán egy szerény, broszúra terjedelmű füzetben ad híradást magáról a segítő szakmák közönségének. A szerzők szerénysége az előszóból is kitűnik, ahogyan megemlítik, híradásukat módszertani útmutatónak szánták a családokkal kapcsolatos segítő munkához. Szakmai szándékuk, értékrendjük és segíteni akarásuk közös eszmei-erkölcsi alapon nyugszik, a megvalósításhoz az orosházi SOS – Gyermekfalu családmegerősítő programja adta a helyet és lehetőséget, a TEVA Gyógyszergyár Zrt. nagylelkű segítsége pedig az anyagi támogatást.

Nem régi még a felismerés, de a nemzetközi szakirodalomból számos bizonyítékát ismerjük, hogy a család egészével való, legkülönbözőbb célú képességfejlesztési törekvések sokkal hatékonyabbak, eredményesebbek, mint a szülőkkel és a

gyerekekkel külön-külön folytatott programok. Az első családi írás- és olvasásfejlesztési programok az USA-ban indultak a '80-as évek közepén, valamint 1985-ben Törökországban, később világszerte elterjedtek.

A kísérletekhez kapcsolódó kutatások azt igazolták, hogy e programok a szülők számára az írás-olvasás fejlesztésén túl még további előnyökkel is járnak, például javult az anyák gyermeknevelési gyakorlata, javultak a szülők elhelyezkedési esélyei, nőtt az önbizalmuk, esetleg jobban be tudtak kapcsolódni gyermekük iskolájának életébe.

A Könyvtári Intézet és a Magyar Olvasástársaság 2010. április 20-án Írás- és olvasásfejlesztés a családban, Európában és világszerte címmel rendezett konferenciáján a University of Sheffield professzora, Greg Brooks tartott előadást a brit kísérletekről és tapasztalatokról.

A Mesés-rajzos családi művészetterápiát – sajátosságai alapján - méltán tekinthetjük magyar modellnek.

E programban a szakemberek nem kevesebbre vállalkoztak, mint a készségfejlesztésen túl a gondolkodás, az érzelmek, az emberi kapcsolatok befolyásolására. A lelki segítségnyújtás volt a leghangsúlyosabb számukra, vagyis az, hogy a családok egyre inkább ké-

pesek legyenek biztonságos és szerető otthont nyújtani a gyermekeik számára, és ez által tudják az életkezdési esélyeiket javítani. Ennek elérését a családterápiás szemléletmód alkalmazásával biztosították, ami a családok megismerésének és megértésének gondos vizsgálatát, képességeik szintjének pontos felmérését jelentette. A részt vevő családokat – igényeik és szükségleteik szerint – három típusba sorolták: speciális igényű (gyógypedagógiai és klinikai határterületen mozgó) családok, egyszülős (jellemzően anyával élő) családok, és jól funkcionáló, közös élményre vágyó (csak a szokásos krízishelyzetekkel, nehézségekkel küzdő) családok.

A terápiás program szerkezetét, tartalmát, módszereit, eszközeit nagy szakmai hozzáértéssel, elkötelezettséggel, empátiás körütekintéssel tervezték meg. Alapként a verbális és vizuális, azaz a biblioterápiás és a képzőművészet-terápiás technikákat ötvözték, egyesítve ez által a két terület hatásmechanizmusának sokrétű előnyeit. Belső tartalmát hat, alkalmanként másfél órás családi ülésből építették fel, amelyeket a már említett szerzők, Petrovszki Mária fejlesztő biblioterapeuta és Rácz Tünde pszichológus-művészetterapeuta vezettek.

A képzőművészet-terápiás modul témái: „Szabadrajz és családrajz (bemutatkozunk)”; „Absztrakt családrajz és firkarajz (kilépünk a megszokottból...)”; „Közös firválás és közös rajz (együttműködünk)”. A biblioterápiás modul témái: „Ki vagyok én? Honnan jöttem?”; „Szívünk-lelkünk érzelmek és félelmek”; „Hogyan mondjam el neked? Kapcsolatteremtés, asszertív kommunikáció”. A sajátos célcsoporthoz tervezett biblioterápiás foglalkozások eszköztárában a kiválasztott szövegnek (mondóka, vers, mesenovella, regényrészlet) alkalmazkodnia kellett az adott családhoz, a feldolgozást pedig önismeretet fejlesztő játékokkal és feladatokkal, szerepjátékokkal könnyítették meg a résztvevők számára.

A program során a családok új és főleg közös élményeket élhettek át, és új működésmódokat fedezhettek fel, amelyek segíthetik a lelki kondíció fenntartását, az érzelmi élmények megélését, a kapcsolatteremtést a családtagok között, és ezeken keresztül a mindennapi közérzet javítását.

A szerzők sok érdekes tapasztalatot adnak közre, az inspiráció és a megosztás igényével és reményével. A kiadvány meggyőzi olvasóit, hogy érdemes a segítségnyújtás újabb és újabb „titokzatos” útjait keresni, kutatni, kipróbálni, amelyeken keresztül a segítők egyre több segítségre vágyó felnőtthöz, gyermekhez, családhoz juthatnak el.

Petrovszki Mária – Rácz Tünde: Mesés-rajzos családi művészetterápia. [Orosháza]: SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa – TEVA Gyógyszergyár Zrt., 2016. 22 p.

Bartos Éva

